

دانش افزایی محققان

«آشنایی با نرم افزارهای نور»

شماره: ۳

عنوان: آشنایی با نرم افزارهای نور

استاد: حجت الاسلام و المسلمین جناب آقای الحسینی

مکان: اتاق جلسات و سالن کنفرانس

تاریخ برگزاری: ۱۳۹۵ / ۲ / ۱۴

تعداد جلسات: ۳ جلسه

مدت زمان هر جلسه: ۲ ساعت

مجموع ساعات: ۶ ساعت

تعداد شرکت کنندگان: ۱۶ نفر

گروه همکار: گروه علمی - تربیتی تاریخ

مدعوین: طلاب کارشناسی تاریخ

اهداف برگزاری کارگاه

۱. ارتقای سطح علمی - پژوهشی طلاب؛
۲. افزایش توانمندی‌های طلاب در شناسایی نرم افزارهای نور.

اهم اقدامات انجام شده

۱. رایزنی با گروه علمی - تربیتی تاریخ در خصوص عنوان کارگاه؛
۲. دعوت از استاد و هماهنگی جهت برگزاری به موقع کارگاه؛
۳. اطلاع رسانی به طلاب رشته تاریخ و دعوت از ایشان جهت حضور در کارگاه؛
۴. ثبت نام از طلاب جهت شرکت در کارگاه؛
۵. هماهنگی مکان برگزاری کارگاه؛
۶. تهیه گزارش کارگاه.

کارگاه دانشی افزایی محققان «آشنایی با نرم افزارهای نور»

با حضور حجت الاسلام و المسلمین جناب آقای الحسینی

مکان: سالن کنفرانس

تاریخ اولین جلسه: ۱۳۹۵/۲/۱۴

زمان: ساعت ۸:۰۰ الی ۱۲:۰۰

علاقه‌مندان می‌توانند جهت ثبت نام و کسب اطلاعات بیشتر
به کارشناس اداره خدمات پژوهشی «سرکار خانم قنبرزاده» مراجعه نمایند.

گروه علمی-تربیتی تاریخ
معاونت پژوهش

سرفصل‌های کارگاه

نرم‌افزارهای تاریخی مرکز کامپیوتری علوم اسلامی

قالب‌های تولیدی مرکز نور

۱- پایگاه‌های اینترنتی مثل پایگاه مجلات تخصصی نور (نورمگز) (با بیش از یک میلیون مقاله)؛ حوزه، نور لایو (بیش از ۱۵ هزار جلد کتاب)

۲۰- نرم‌افزارهای حامل همراه، شامل قرآن همراه نور، کتاب‌خوان همراه نور (با بیش از سه هزار متن کتاب)

۳- نرم‌افزارهای فضای دسکتاپ (آفلاین) مثلاً در گروه تاریخ با عنوان: نورالسیره (جامع منابع تاریخی)، سیره معصومان، جغرافیای ۲۰۱، تراث ۲۰۱، تراجم و کتابشناسی ۲، تاریخ تشیع، دانشنامه نبوی و

بخش مشترک تمامی نرم‌افزارهای نور کتابخانه لفظی است که موجب غنی‌سازی نرم‌افزار می‌شود. هدف مرکز نور تسهیل در امر پژوهش است.

نرم‌افزارها و کتابخانه لفظی

دو قالب در کتابخانه‌های لفظی وجود دارد: ۱- قدیم، ۲- جدید.

۱- بخش صفر

همه نرم‌افزارهای نور یک صفحه صفر دارند. در این صفحه قسمتی به نام امکانات است که می‌توان صفحه‌کلید موردنظر خود را انتخاب کرد. در قسمت قلم می‌توان انتخاب گروهی داشت و مثلاً قلم متن را به صورت گروهی تغییر دهیم. منوی تغییر زبان به این معنی که زبان کاربری نرم‌افزار عناوین و تیتراها به زبان موردنظر کاربر تبدیل می‌شود.

۲- بخش تحقیقات

در این بخش می‌توان همه نمایه‌زنی، حاشیه‌گذاری، علامت‌زنی‌های خود را حذف کنیم.

۳- فضای نرم‌افزار

در فضای کتابخانه‌های قدیم بخشی به اسم فهرست درختی و متن کتاب‌ها وجود دارد. اگر در فهرست درختی دنبال کتاب خاصی بودیم تنها با نوشتن نام کتاب متن آن باز خواهد شد یا در فهرست گزینشی می‌توان فهرست کتب را بر اساس نام آن‌ها مشاهده کرد.

در فهرست درختی نیز می‌توان برای انتقال مطلب از گزینه «انتقال به» در نرم‌افزار استفاده کرد که با این کار ضمن انتخاب متن موردنظر، برنامه ورود سیستم عامل باز شده و مطلب مورد نظر به ورد اضافه خواهد شد.

باز کردن و بستن کل فهرست جاری توسط ابزار آچار در نرم‌افزار.

گزینه انتخاب (دامنه نمایش)

وقتی دنبال موضوع خاصی هستیم گزینه موضوع را فعال کرده و کلمه مورد نظر را انتخاب می‌کنیم با این کار لیست الفبایی چیده می‌شود. همچنین قابلیت معکوس باعث می‌شود تیک گزینه‌های مورد نظر برداشته شده و سایر گزینه‌ها انتخاب شوند. همچنین براساس نام مؤلف نیز می‌توان این کار را انجام داد. در نرم‌افزارهای قدیمی فقط می‌توانستیم یک میز پژوهشی داشته باشیم اما در نرم‌افزارهای جدید می‌توان صدها میز پژوهشی داشت.

ابزار متن

وقتی در حین مطالعه متن کتاب به نام خاصی برخورد می‌خواهیم به این کلمه خاص نمایه بزینم ضمن فعال کردن ابزار متن نمایه زنی را فعال کرده و کلمه مورد نظر را در اینجا وارد کرده و تایید می‌کنیم. حال روی کلمه خاص در متن یک کلیک راست کرده و گزینه در متن جاری را انتخاب می‌کنیم. به این ترتیب کل متن برای کاوش این کلمه جستجو می‌شود. ابزار پرش نیز برای حرکت بین نمایه‌ها انتخاب می‌شود.

حال برای انتقال این نمایه به ورد «انتقال به» را می‌زنیم در این صورت فقط آدرس به ورد منتقل می‌شود نه متن. همین‌طور در این ابزار اگر گزینه رنگی کردن را انتخاب کنیم و در پنجره باز شده موضوع را وارد و رنگ هم انتخاب کرده و بعد از زدن گزینه‌ی اضافه کردن، تایید کنیم؛ به این ترتیب هم رنگی شده، هم عنوان خورده و هم آدرس در نرم‌افزار ثبت می‌شود.

همچنین اگر به مطلب مشابهی رسیدیم ضمن انتخاب متن و زدن گزینه رنگی کردن فقط کافی است که تایید بزینم زیرا موضوع و عنوان یکی هست؛ همچنین هنگامی که در کتب دیگر هم به این موضوع برخورد کردیم همین کار را انجام می‌دهیم. حال در قسمت مدیریت قسمت‌های رنگی موضوعات و فیش‌ها قابل مشاهده هستند و در همین بخش از گزینه پرش به موضوعات مختلف می‌توان استفاده کرده و همچنین با انتخاب «انتقال به» متن و آدرس به همراه تمامی کتب و منابع انتخاب شده به برنامه ورود سیستم عامل وارد می‌شود.

هنگامی که بخش‌های رنگی متعدد داریم و قصد پاک کردن همه آن نشانه‌ها را داریم کافی است با انتخاب گزینه تایید همه این بخش‌ها پاک کنیم.

نشانه‌گذاری

وقتی به کار می‌آید که کتابی را تا بخش مورد نظر خوانده‌ایم اما فرصت فیش‌گذاری نداریم بنابراین از این گزینه استفاده می‌کنیم و به این ترتیب در وقت دیگر برای فیش‌برداری به این نشانه‌ها مراجعه می‌کنیم. همچنین می‌توان در همین فضا بین علامت‌های قبلی و بعدی گردش کرده و در ضمن علامت‌گذاری‌ها را طبق روش بالا پاک کرد.

حاشیه نویسی

این گزینه برای حاشیه نویسی محقق درمورد مطلب مورد تحقیق است که با علامت سنجاق مشخص شده و قابلیت انتقال به ورد هم دارد. همچنین در بخش مدیریت حاشیه می توان این حاشیه ها را مدیریت کرد.

تطبیق فهرست با متن

هرگاه هنگام مطالعه کتابی به موضوع خاصی برخورد کنیم که نمی دانیم تحت چه عنوان یا در چه قسمتی از کتاب قرار دارد با زدن این گزینه می توان دریافت که ذیل این موضوع چه مطلبی وجود دارد.

ابزار کلیک راست

یکی از ابزارهای کلیک راست قابلیت لغت نامه است که شامل فرهنگ فارسی به فارسی، عربی به فارسی و فارسی به عربی می باشد. وقتی هنگام مطالعه به کلمه ی ناآشنایی برخورد کردیم با زدن این گزینه می توان معنای واژه و ریشه و مشتقات کلمه را مشاهده کنیم.

۱- جستجو در متن جاری

با انتخاب کلمه مورد نظر یا کلیک بر روی آن می توان به این قابلیت نیز دست یافت.

۲- تیک دقت

با انتخاب کلمه و انتخاب تیک دقت جستجوی کلمه به صورت واژه به واژه و دقیق را انجام می دهد. کاربرد این گزینه هنگامی است که حرفی بین چند کلمه مختلف مشترک باشد.

۳- تیک تمام کلمه

در این روش حروف ابتدا و انتهای کلمه را نوشته و عملیات جستجو با این کلیدواژه ها انجام می شود. این تیک بیشتر برای حروف جر کاربرد دارد.

۴- جستجو در قرآن

در همین بخش جستجو بر اساس ریشه واژه را نیز می توان انجام داد. در ضمن با فعال کردن تیک تمام کلمه تمام کلمات غیر تکراری قرآن در این بخش لیست می شود. تیک ترجمه نیز ترجمه مورد نظر را قرآن را هم در اختیار می گذارد در همین بخش گزینه انتقال به ورد نیز قابل انجام است. همچنین قابلیت جستجوی آیاتی از قرآن با ترکیب کلماتی که در محدوده جستجو مشخص می کنیم از دیگر امکانات این بخش است.

نرم افزار سیره معصومان

قسمت کتابخانه که فصل مشترک همه نرم افزارهای نور است و در بالا توضیح داده شده است.

قسمت زندگی‌نامه

این قسمت دارای ۴۴۵ عنوان کتاب است که شامل ۲۴ انگلیسی و بقیه کتب فارسی و عربی است. ۲۳۴ کتاب از این کتب به سرشاخه‌های معصومین متصل شده است.

برای سهولت دسترسی به اطلاعات می‌توان از فهرست گزینشی استفاده کرد. در قسمت کلیدواژه ۴۹۰۰۰ هزار کلید واژه هماهنگ‌سازی شده است. بنابراین می‌توان کلمه موردنظر را نوشته و بدین ترتیب تمام کلمات موردنظر در درختواره معصومین لیست می‌شود.

در همین قسمت با راست کلید روی واژه موردنظر نیز می‌توان کتب دیگر که این واژه در آن‌ها وجود دارد را یافت.

در قسمت درختواره نیز می‌توان با فعال کردن گزینه موضوعات به مشترکات میان معصومین مانند برادر و... نیز دست یافت. در بخش نسب نیز می‌توان به کتبی که به مادران معصومین پرداخته را یافت و با زدن گزینه دسته‌بندی به تعداد کتبی که به این موضوع پرداخته دست یافت.

در این نرم‌افزار از امام سجاد به بعد قسمت شهادت در ذیل سیره سیاسی قرار گرفته است اما برای اولیاء قبل از ایشان به شهادت آن‌ها در سرشاخه جدا پرداخته شده است.

حالت برگزیده

چون سیره معصومان دانشنامه‌ای است؛ بنابراین در بخش دانش‌نامه‌ها برای جلوگیری از سردرگمی «وضعیت برگزیده» تعبیه شده است. روش کار به این صورت است که وقتی صفحه مطلوب و موردنظری وجود دارد که محقق می‌خواهد همیشه باز باشد با زدن گزینه برگزیده؛ این صفحه را به عنوان صفحه برگزیده در نظر گرفته می‌شود. هدف از در نظر گرفتن این گزینه این است که وقت محقق برای دست پیدا کردن به صفحه موردنظر گرفته نشود و هر زمان که احساس نیاز داشت به این قسمت دست پیدا کند.

نمایش

در قسمت نمایش با فعال کردن دامنه کتابی می‌توان موضوعات مختلف را بر اساس حروف الفبا در اختیار داشت.

یکی از ایرادات این نرم‌افزار این است قرن مربوط به کتب را ذکر نکرده اما می‌توان در بخش کتاب‌شناسی به این مورد دست پیدا کرد.

ترجمه

در این بخش اگر کتابی ترجمه داشته باشد نمایش داده خواهد شد.

تصاویر کارگاه

نمودار میله‌ای طلاب شرکت کننده بر اساس ملیت

